

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Glasilo in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. svečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, semrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti).

Ruske transportne ladije.

SANGAJ 5. Poveljniki ruskih transportnih ladij v Vusungu so se izjavili, da privolijo, da se njihove ladije zadržijo in da se moštvo stavi na svobodo.

Admiral Uriu.

SANGAJ 5. (Reuterjev biro) Admiral Uriu je došel k otokom Guizlav ter se najbrž poda v Vusung.

Ruska križarja preiskala trgovske ladije.

HONGKONG 5. Angleški parnik „Ping-geary“ poroča, da se je z njega videlo, kako sta dva križarja ruskega dobrovoljnega brodovlja 50 milj severno od Hongkonga preiskala štiri trgovske parnike.

Ruski mornarji v japonskem ujetništvu.

NAGASAKI 5. (Reuterjev biro) Kakor se poroča iz dobrega vira, odpošlje Japonska na Rusko vse ruske mornarje, ki se nahajajo v ujetništvu, bodi-li one, ki so se sami udali, bodi-li one, ki so bili na drug način ujeti.

Ugrabljen ruske ladije.

TOKIO 5. (Reuterjev biro) Od vseh ruskih ladij, ki so jih Japonci ugrabili v zadnji pomorski bitki ter odvedli v Saseho, je „Nikolaj“ najbolj poškodovana. Na levi strani ima več lukenj s rokhi nad tri čevlje; ena je celo deset čevljev dolga. Večina brzostrelnih topov na levi strani je razdejana.

Togo pri Roždestvenskem.

TOKIO 5. (Reuterjev biro) Admiral Togo je v soboto v pomorski bolnišnici v Saseho obiskal admiral Roždestvenskega, mu o tej priliki izrazil svoje simpatije ter pohvalil hrabrost in žilavo vztrajnost Rusov, ki so jo pokazali v bitki. Ističasno je izrazil nado, da se bo Roždestvenski v kratkem zamogel vrniti v Rusijo.

Globoko ganjen se je Roždestvenski zahvalil ter je čestital Japonski na srčnosti in patriotizmu svojih mornarjev. Plemeniti značaj zmagovalcev je zmanjšal žalost nad porazom.

Oba admirala sta se nekoliko minut razgovarjala v angleškem jeziku. V sobi kjer sta bila ni bilo nobenega poleg, razun zdravnika. Roždestvenski je ves obvezan, blede in shujšan; svoje rane prenaša z veliko potrpežljivostjo. Govori se, da mu bodo morali odrezati eno nogo.

Dogodki na Ruskem.

PETROGAD 5. (Petr. brz. agent.) Trepov je bil imenovan pomočnikom ministra notranjih stvari. Trepov ostane istočasno generalni guverner v Petrogradu.

PETROGRAD 5. (Petrogr. brz. agent.) Pomočnik ministra za notranje stvari in na

čelnik policije Ridševski je imenovan Senatorjem. Vladni list poroča, da se v policijski oddelku uvedejo reforme. Neosnovano je poročilo, da je bila zaukazana revizija oddelka vled nerednosti, ki so se tamkaj dogajale.

Brzobjavne vesti.

Inozemski vladarji na Dunaju.

DUNAJ 5. Egiptovski podkralj Abbas II. je včeraj zjutraj, knez Nikolaj pa popoldne došel semkaj.

DUNAJ 5. Cesar je danes popoldne v sprejel egiptovskega podkralja v posebni avdijenci, ki je trajala četrte ure.

Češki deželni zbor.

PRAGA 5. Deželni zbor je po kratki debati rešil vladno predlogo glede prispevanja češke kraljevine k urejanju oziroma kanaliziranju Moldave in Labe v posameznih razdaljih.

Zvonika zgorela.

FULDA 5. Sinoči so povodom jubileja na čast sv. Bonifacija zažgali umetne ognje. Tem povodom sta se unela oba zvonika stolne cerkve. Ogenj v severnem zvoniku so kmalo pogasili, dočim je južni zvonik popolnoma zgorel ter se zrušil na trg, valed česar je bila rešena stolnica. En stari zvon se je deloma razpil. Tudi zvon sv. Bonifacija je uničen.

Poroka nemškega prestolonaslednika.

BEROLIN 5. Sinoči je 4000 dijakov berlinskih in charlottenburških visokih šol povodom poroke nemškega prestolonaslednika priredilo bakljado, ki se je pomikala od ulice „Linden“ do palače. Na oknih so se prikazali gostje cesarske dvojice, na balkonu cesar, cesarica in zaročenc. Vreme je bilo krasno.

BEROLIN 5. Cesar Viljem je danes predpoludne na ruskem poslanstvu obiskal velikega kneza Mihaela Aleksandroviča in veliko knezino Vladimirjevo. Obisk je trajal pol ure.

Mednarodni kongres za ribištvo.

DUNAJ 5. Mednarodni kongres za ribištvo je ob številni udeležbi pričel svoje meritorni razprave. Ministerstvo svetovalec Grim iz Petrograda je predlagal, naj bi se izvolila permanentna mednarodna komisija s sedežem na Dunaju, ki naj bi izdelala principe, na katerih ima sloneti zakonodajstvo o ribištvu.

Francozka zbornica.

PARIZ 5. Predsednik Doumer je omenil, da je svečanosti povodom navzočnosti kralja Alfonza motil statat, ki se ga mora najodločneje obsoditi. Zbornica popolnoma soglasa z vladno glede obsodbe zločincev. Predsednik je dostavil, da je mladi kralj ravno tako dostojno zastopal Španijo, kakor predsednik Loubet francosko. Kralj ga je prosil, naj izreče zbornici svojo zahvalo. (Dolgotrajajoča pohvala, mrmranje na skrajni levici.)

vraga! je udaril Grga z nogo, ko so obleteli kakor aršeni, si stal ti pred njimi kakor grešnik, stal si za vratmi in poslušal njihov krik. Uf! Milostljivi gospod! Da bi vedel ti, kako mi je bilo, kako so mi igrali prati! Da mi je bil meš pri roki, pri Bogu, navalil bi bil nanje — ali kaka korist bi bila od tega? — je dodal zlovoljno, zamahnivši z roko.

— Kaka korist? je zaklical škof, ki mu je rastoča jeza vedno bolj privzdigala prsa.

— Ali da, je rekel Grga, zganivši z ramevi, ti si, milostni gospodar, predober, ti si vosek. Da, resnica je!

— Jaz vosek? Ne, ne, ne! Jaz sem kamen, trd kamen.

— Oprosti! Ne verujem. Danes se aršidi, jutri pa nočis niti vedeti, kaj je bilo danes. Preneil jim boš.

— Jaz?!

Kralj Alfonz v Parizu.

PARIZ 5. Kralj Alfonz je včeraj predpoludne prisostvoval v kapeli španskega poslanstva zahtvalni službi božji. Na potu tja kaj mu je občinstvo priredilo burne ovacije. Z mnogih oken so metali v kraljevo kočijo cvetlice. Po mši si je kralj ogledal Louvre. O tedi se je kralj ob novih ovacijah občinstva vrnil v Pariz.

PARIZ 5. Španski kralj Alfonz je včeraj o polnoči, poslovičai se najpresrečneje od predsednika Loubeta, odpotoval iz Pariza. Občinstvo je kralju in Loubetu priredilo živahne ovacije. Pripetilo se ni ničesar.

CHERBOURG 5. Kralj Alfonz je došel semkaj na jahti »Victoria and Albert«.

CHERBOURG 5. Kralj Alfonz je došel semkaj danes ob 7. uri zjutraj. Minister vojne mornarice Thomson je kralju predstavil načelnike oblasti. Potem ko je kralj pregledal častno stotnijo, se je malo minut po 7. uri ukreal.

PARIZ 5. Na včerajšnjem razgovoru med kraljem Alfonzom in predsednikom Loubetom, je kralj povabil Loubeta, naj ga obišče na Špankem. Predsednik je vabilo vsprejel. Loubet vtegne povrniti obisk koncem oktobra.

Narodno delovanje slovenskih posojilnic.

S Kranjskega, 2. junija.

Slovenec moramo kakor politiki in domoljubi v privatnem življenju skrbeti za to, kar je naše, in za to, za kar ne skrbe drugi faktorji, t. j.: država, vlada s svojim uradnim. Tu menimo društva, zadrage in druge slovenske korporacije ter razne zavode, ki smo jih Slovenci zasnovali po lastni inicijativi in lastni pridružitvi v narodne in slovekoljubne koristi. Pred očmi imamo danes razne zadrage. Meji temi pa se nam ne treba toliko za obrtne zadrage brigati, ker v nadzorovanje teh korporacij, katerih delokrog je itak precej omejen, so poklicani drugi činitelji: vladne osebe, politične oblasti, obrtni nadzorniki itd. Vso našo pažnjo pa zahtevajo gospodarske in pridobitne zadrage, za katere ne velja obrtni zakon, marveč zadrugi zakon od 9. aprila 1873. Mimogredek bodi omenjeno, da so državni poslanci nedavno predlagali novelo temu zakonu. Po zadrugi nem zakonu se je na Slovenskem osnovalo že kar 600 zadrug, in sicer kar 300 posojilnic, 300 pa kmetijskih, mlekarških, konsumnih in drugih gospodarskih ter različnih pridobitnih zadrug. Največ nas zanimajo posojilnice, ker iste delujejo med vsemi zadrugami najuspešnejše in navstrelnejše. Njihova korist je v sledečem:

One povpešujejo narodno gospodarstvo s tem, da učijo in dajajo priliko, da narod štedi, da si z varčnostjo materijelno opomore in da se mu prihrani skrb, da mu gotovina ne pride v izgubo po požarih, tatvinah, ali lastni lahkomisljenosti. To prednost imajo od posojilnic varčni ljudje. Drugi pa, in teh je večina, ki morajo iskati na posodo, dobivajo

— Da! Podariš jim desetino.

— Jaz?

— Podariš tudi šestdesetino tistim piškavim kramarjem grškim.

— Jaz?

— Ti — ti, škof Ivan, a kanoniki in Gričani se ti bodo smejali v obraz za tvojo dobroto, bobnali bodo po svetu: Glejte ljudje! Škof Ivan je kukavica, škof Ivan se boji.

— Grga, Grga, je škriknil Ivan razjezeno. Molči! Molči! Dosti je tega. Da vidiš! Pokazati jim hočem bič.

— Kaj bič! Škorpione jim pokaži.

— Hočem! Hočem! Jaz sem Ivan, čuj, Ivan sem, je zakričal škof udarivši se s pestjo ob prsa. Grga, idi! Kar hitro pojdi in pošlji še več ljudi pod orožjem desnat. Žatev je — dobro. Zberi kmetske pod orožje, trkaj na grški vrata. Zakriči jim: Škof zahteva svoje pravo, meriti šestdesetino. Pa če ne pojde z lepo, naj gre z grdo. Potem naj bobnajo,

ravno pri posojilnicah potrebno pomoč na najcenejši način in na vse kulantno. To so narodno-gospodarske koristi, ki jih imamo od teh zavodov, tudi če bi iste nemško ali laško uradovale. Ker pa vse slovensko uradujejo, je neprecenljiva njih korist tudi v narodnem obziru. V večji meri pa koristijo še s tem, ker one tudi veliko darujejo od vsakletnega dobička v narodne in druge domoljubne namene. Vse slovenske posojilnice pa vendar tega ne storijo, o čemer se bridko pritožuje »Slovenska zadruga«, ki piše: »Ali ne darujejo kar od kraja v sestarejše in močnejše posojilnice vedno kaj v te svrhe? O, veliko posojilnic stori v tem oziru svojo narodno dolžnost. V tem oziru se posebno odlikujejo štajerske posojilnice, veliko store tudi starejše kranjske posojilnice, tudi koroške, primorske itd. Čisto v nasprotju s temi dobrotnicami so pa kranjske posojilnice, ki so se osnovali od tako imenovane klerikalne stranke, posojilnice, katere mi zadrugarji zovemo po njih sistemu Raiffaisenovke. Zakaj pa te nič ne darujejo? Ali so mar tako slabe šs? Ne, nekatere so se v kratkem času precej okrepčale. Ali jim branijo pravila? Ne popolnoma. Od čistega dobička res ne smejo nič podariti, ker po njih pravilih in po zakonu, na katerega se opirajo, gre ves čisti dobiček v rezervo. Lahko pa darujejo iz svojih tekočih dohodkov večje ali manjše svote, oziroma se pač na efekt prejšnjega leta, ali na stan kupčije v tekočem letu. Da daria ne smejo plašiti nalogatelj pridobitnega davka, priča nam okrajna posojilnica v Krškem. Ona je Raiffaisenovka že 13 let in je ves ta čas vsako leto kaj darovala, pa se je vendar odkrivala tega davka, in to šs kljub temu, da je delila celo nagrade odbornikom in nadzornikom. Da pri mnogih drugih kranjskih Raiffaisenovkah odborniki in nadzorniki brezplačno poslujejo, tega jim ne štejemo — Big obvaruj — v zlo; vendar jih smemo opozoriti, da ni zoper takozvani Raiffaisenovski zakon (1. junija 1889) — kakor je upravno sodišče v zadevi krške posojilnice odločilo — ako tudi Raiffaisenovke dajejo iz tekočih svojih sredstev nagrade svojim funkcionarjem.

Zoper stari slovenski patriotizem se pa pregreša po našem prepričanju vsaka slovenska posojilnica, ako ima dosti sredstev, pa vendar nič ne porabi od njih v slovenske dobrodelne namene. Zato naj tudi kranjske Raiffaisenovke, n. pr. ljubljanske »Ljudske posojilnice«, ki se tega sistema ni, nikdar ne posnemajo. Ta namreč nikoli nič ne daruje v narodne namene, četudi ima velik promet in izkazuje vsako leto precejšen dobiček. Zakon (od 1. junija 1889) se res tako glasi, kakor ga je upravno sodišče pravilno razlagalo, ko se ni spotikalo nad darili in nagradami; toda tendence vlade so baje v tej stvari drugačne.

Že g. Miha Vošnjak je nam razlagal — bil je takrat državni poslanec —, da se da sem plašljivec! Škorpione! Škorpione, Grga!

Grga, gledajoči jeznega škofa, je natrgnil sedaj usta in v nasmeh.

— Čast, milostljivi gospodar, je rekel, prevaril sem se. Ne bodo oni po nas, mi bomo bobnali po njih! Žatev je dobra, a jaz bom dobro meril. Ne boj se! Ne bom čakal niti za trenotek.

— Dobro! Idi! Z mesta idi!

— Pojdem — ali, se je zaustavil Grga, milostljivi gospod, daj mi pismo na grškega sodnika, da bo vedel, čemu prihajam.

— Pismo? ga je vprašal škof.

— Da, pismeni opomin, da bo vse po formi.

— Napiši je ti! Jaz pritisknem pečat.

— Pritisni pečat, pismo je že tu! se je nasmehnil Grga, potegnivši pismo iz nedrji. Sem že prej mislil na to.

(Pride še).

PODLISTEK.

223

Prokletstvo.

Egodiovski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O. — 6.

— Odpustil bi jim vse, je nadaljeval Grga hujekati škofa, vse — ali nečesa ne bi mogel preboleti za živo glavo. Kaj? ardil se je Prišlina dvigaje pest. Tebe svojega glavarja, svojega škofa, da bočejo tožiti tvoji podložniki, tajni puntarji — tebe tožiti pri banu, kralju, papežu! Kriče, da si ptuja ptica, ptujec v Jeruzalemu, da nimaš sroa, da hočeš po krivih postih, da si sam pripravljaj pegubo. Križ božji! Preslaba mi je pamet, da bi mogel umeti tako roganje. Do

je vladni načrt tega zakona takrat tako glasil, kakor prakticirajo zdaj skoro vse Raiffeisenovke po Nemškem in Slovenskem. Zato pa se blagi domoljub Mha Vošnjak, ki je že takrat vedel za te tendence, ni mogel vneti za Raiffeisenški sistem. Da pa te tendence še dandanes veljajo pri vladi, o tem nam pričajo tisti organi, ki so z vlado v zvezi, oziroma, ki dobivajo podporo od vlade, n. pr. razne združne zveze, recimo ljubljanske, baron S. Šerbov »Allgemeiner Verband«. Ko je njegov organ »Oe. landw. Genossenschafts pr.« prinesel lani omenjeno razsodbo upravnega sodišča, je hitro urednik dostavil, da se naj druge Raiffeisenovke ne ravnaajo po tej razsodbi. Čudak, ali mar zna on zakone bolje tolmačiti nego upravno sodišče?!

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 5. junija 1905.
(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

Ko so dole vesti o žalostnem izidu bitke v Korejski cesti, sem bil izjavil, da se za nekoliko hočem vzdržati vsake sodbe. Za to sem se odločil iz važnega razloga. Od onega trenutka dalje, ko je Roždestvenski stopil v neposredno bojno sfero japonske flote, bilo bi drzno, ako bi hotel kdo — ki ni bil na licu mesta — kaj prorokovati glede razvoja priprav za boj in izida tega poslednjega samoga.

Že tedaj, ko je Roždestvenski prišel v Malajsko vodovje, smo povdarjali močnost zmage na tej oni strani. Specijalno smo v nekem članku opozarjali na izgled bitke pri Visu leta 1866, ki nam podaja kaj nazorno ilustracijo, kako more na morju sijajno zmagati tudi številno slabši bojevalnik. Ta izgled mi je bil nekako zvezda-vodnica, ki me je silila k nazoru, da se mora Roždestvenski čutiti absolutno v premoči, predno se odloči za toli važen korak — v Korejsko cesto. Zato smo vedno in konsekvntno zastopali mnenje, da si Roždestvenski izvoli enega japonskih otokov kakor temelj, kjer negromadi živeča in vseh potrebnih, in smo posebno živo in opetovano naglašali eventualnost, da Roždestvenski počaka še 4 eskadro.

Zato smo bili tudi iznenadjeni po vesteh o naglem napredovanju Roždestvenskega preko Formoze (povprečni ladijski radij) proti Korejski cesti. Ali to nas je moralo še bolj utrditi v prej naglašnem domnevanju, da se čuti v premoči, in to morda še bolj, nego smo si domnevali mi. Le na podlagi tega domnevanja smo amatrali opravičenim naglo napredovanje Roždestvenskega. To pa še posebej za to, ker je mogel s tem doseči jako važen, da, odločilen vpeh, ki bi bil izpodrežanje zvez Japonske z armado Oyama iz Šangaja ven. Poleg tega smo bili opravičeni v domnevanju, da Roždestvenski sledi tendenci, da izvabi Togo iz za Japonci najugodnejših pozicij v Korejski cesti.

Ko pa se Roždestvenskemu ni posrečilo izvabiti Togo, prišel je za prvega, ko je došel v Šangaj, tisti važni moment, usodni moment, ko si je moral staviti vprašanja: a) ali naj se zadovoljim s tem, kar sem s svojo momentanno močjo dosegel in naj v tem smislu nadaljujem z nadlegovanjem sovražnika — ali pa b) sem dovolj močan, da se lotim končnega cilja, forciranje Korejske ceste?!

Roždestvenski se je odločil za poslednje vspricho dejstva, da je moral vedeti, da ga le tam čaka vsa koncentrirana pomorska sila Japoncev!! Kateri vzrok je bil odločilen za Roždestvenskega — ali zavest o svoji moči, ali pa morda vnanji usodni vplivi, katerim se ni mogel odtegniti — to se seveda odteza naš sodbi. To jedno pa je danes evidentno, da v resnici ni bil dovolj močan za forciranje Korejske ceste.

Prenaglo postopanje Roždestvenskega od Šangaja dalje si ne moremo tolmačiti. Do Šangaja je bilo vse postopanje pravo, od tu je bilo — kakor je jasno sedaj — absolutno prenačljeno: igra va barque, ki se jo mora najostreje obsojati. Vsaj na IV. eskadro, naj bi bil čakal!

Toda tu je zopet vprašanje, da-li je krivda na strani Roždestvenskega, ali ni marveč pritiskala tista nervozna roka, ki je pritiskala tudi na Kuropatkinu pri Mukdenu? In danes — po Mukdenu in po Korejski cesti — se moremo sklicevati na to, kakor smo vedno trdili, da je edina le Kuropatkinova strategija mirnosti in potrpežljivosti, primerna položaju, v katerem se nahaja Rusija

v tej vojni! Petnajst tisoč milj razdalje po morju in nad deset tisoč kilometrov na kopnem — a Rusija ob začetku vojne skoraj brez obrambe, nepripravljena!! Ti dejstvi sta govorniki lapidarni govor za idejo genijalnega Kuropatkinu. Neizmerena nesreča je odgovor tudi onim našincem, ki so se toli radi ujedili: kaj dela Kuropatkin?!

Čim so Rusi ostavili strategijo in taktiko Kuropatkinovo in so se oprijeli strategije nervoznosti in nepotrpežljivosti, in se niso hoteli zadovoljevati z divnimi vpehi, kakršni so bili Kuropatkinovi do Liaojana — svo dve veliki nesreči: pri Mukdenu in v Korejski cesti! A pri Mukdenu je stal veliki duh Kuropatkinov še v zadnjem momentu mnogo popraviti, kar je zakrivila nervoznost drugih! Onih namreč, ki so hoteli po vsej sili imeti definitivni zmag že tedaj, ko ni bilo še potrebne moči.

Še jasneje je bilo v Korejski cesti delo vanje tiste nervozne roke. Mrsljeno napredovanje Roždestvenskega nam izdaja vpliv tiste nervozne roke. Ali tu ni bilo več rešilne roke, ki bi bila vsaj kolikor toliko popravila, kar se je grešilo — katastrofa je nastopila v svoji grozni veličini!!

Kaj bo? Če se Rusija ne odloči za sklep miru, se vojna zategne najmanj nekoliko let. Če tudi Linevič zmaga, ne bo to pomenjalo porušenja Japonske. V ta namen mora Rusija zopet in zopet stremiti po nadvladju na morju. To bo pa zahtevalo najmanj 4—5 let.

Posledica ruskega poraza v Korejski cesti bo sedaj ta, da bo japonska vojska na kopnem varneje in energičneje postopala toliko proti Lineviču, kolikor proti Vladivostoku. S kakim vpehom? — tega ni možno predvidjati. Japonci so sicer v premoči, ali ne pozabimo, da more tudi genij voditelja nadomeščati nedostatek na številu. Na vsaki način pa morajo Rusi uvaževati dobljeni pouk, da ne tvegajo ničesar odločilnega, dokler ne bodo imeli zavesti pretežne moči. Mi menimo s tem, da se morajo Rusi povrniti k modri, izkušeni strategiji Kuropatkinu!! Tudi kaka zmaga Linevičeva ne bi koristila, ker smo uverjeni, da bi bila prid bljena z velikanskimi žrtvami, katerih Rusija ne bi mogla hitro nadomestiti, dočim bi Japonci hitro nadomestili svoje izgube in bi z novimi močmi v kratkem času spremenili rusko taktično zmago — v strateški poraz!! In Rusija bi morala — začeti z nova. — (Glej rusko mornarično silo po porazu v Korejski cesti).

Vsi nadaljni boji Linevičevi ne smejo imeti odločilnega značaja, marveč jim mora biti že vnaprej določena tendenca umikanja! To je: sovražniku provzročati škodo in se izogibati odločitvi. Pomislimo, da je Rusija še vedno — v primeri z Japonci — zsoztala za kakega pol leta, kar se tiče spopolnjevanja armade.

Končno naj dam izraza svojemu nazoru, da Rusija ne bo sklepala miru, ker je v položaju, da more še leta voditi vojno, posebej na kopnem. In mora končno premagati sovražnika, ako bo nadaljevala vojno s trdno voljo in — modrostjo!!

Kapetan Klado o porazu.

Iz Petrograda javljajo, da je znani kapetan Klado, — ki je pred odhodom brodovja Roždestvenskega prišel v listu »Novoje Vremja« celo vrsto člankov, v katerih je dokazoval, da je ruska mornarica slaba in nezadostna, — sedaj nasproti nekemu sotrudniku »Birševija Vedomosti« izjavil, da je bil poraz Roždestvenskega od početka neizogiben. Da je pa ta poraz tako strašen, treba je v prvi vrsti pripisati nesrečni situaciji, v kateri se je nahajal Roždestvenski; potem čini preliva pri otoku Tsushima, ki je dala japonskim torpedovkam ugodno priliko za napad, in v tretje povsem nepredvidjenim prilikam, katerih ni možno na drobno pretresovati.

Ruski križarji na Filipinah.

Iz Manile javljajo, da so trije ruski križarji, ki so dospeli tjakaj, izgubili: mrtvih 22 častnikov in 45 moč; ranjenih 4 častnike in 131 moč. Ladije so poškodovane pod vodo, dimniki so jim prebiti in mnogo topovni več za rabo. Vsi ruski častniki potrjujejo, da so Japonci rabili v bitki v prelivu Tsushima podmoreke čolne, s katerimi so med rusko floto provzročili velik nered ter odločili ruski poraz. Admiral Evkist ni ranjen. On je moral zapustiti admiralsko ladijo »Oleg«, ki je od japonskega ognja silno trpela ter je moral svojo zastavo razviti na »Aurori«.

Ogrska kriza.

Budimpešta 5. Posl. Giesewina je utemeljeval svoj predlog, da naj se poojtré predpiše za dvoboj s tem, da se duellantom odtegnejo politične pravice in da se poviša odmera kazni. — Na to je poslanec Lähne poročal o finančnem poslovanju državne zbornice ter je predlagal, naj se črta točko za uniformiranje, plačo in stanovanje 40 novih služabnikov zbornice, ker ni zbornica svoječasno to svote odobrila in naj se za izdatek 31.826 kron proglasi odgovornim bivši predsednik zbornice Perczel. — Predlog je bil v sprejet. Zbornica prične s današnjim daem svoje binkošne počitnice.

O položaju v Avstriji.

»Kons. Korresp.« je zvedela, da se bo državni zbor v poletnem zasedanju bavil s proračunskim provizorijem, ki ga dovoli do 31. decembra, nadalje reši trgovinsko pogodbo z Nemčijo, izvoli delegacijo ter bo razpravljala o nekaterih gospodarskih vprašanjih. Kvotne deputacije najbrž zbornica ne bo izvolila, z ozirom na sedanje homatije na Ogrskem; kvotno razmerje določi po tem takem dne 1. julija zopet krona in sicer za eno leto. — Gautscheva vlada polaga največjo važnost na to, da se najhitreje reši nemška trgovinska pogodba, ker utegne baje ta rešitev od strani avstrijske zbornice vplivati na definitivno rešitev ogrske krize. Vlada nima namena, da bi zasedanje državnega zbora trajalo preko 15. julija, in sicer radi tega, ker namerava meseca septembra sklicati deželne zbore v šesttedensko zasedanje. Državna zbornica bi se potem sestala še le meseca novembra.

Razširjenje kompetence ministrov-rojakov.

V »Poln. Korresp.« je državni in deželni poljski poslanec Lad. vit. Gnievosz priobčil članek, v katerem se zavzema za razširjenje delokroga ministrov-rojakov ter izraža nado, da bo ministerski predsednik Gautsch po svojem popolnem okrevanju dobrohotno in objektivno pretresoval eventuelne predloge glede izpopolnitve ministerstva za Galicijo. Naloga ministra za Galicijo bo, da izdela tozadevne predloge, ter da jih predloži ministerskemu predsedniku. Zastopniku tako velike dežele kakor je Galicija mora biti omogočeno, da po tozadevnem razširjenju kompetence in s pridodeljenjem dovoljnih, izvežbanih delavnih moč, povspešuje blagor dežele in s tem tudi blagor vse države.

Drobne politične vesti.

»Trgovski muzej«. V Zagrebu je bil v soboto odprt trgovski muzej. Hrvatski veliki obrtniki in veleposelski so izložili mnogo zanimivih proizvodov. Izlasti je lepa etnografska razstava.

Domače vesti.

Poročil se je včeraj v rojanski cerkvi g. Anton Skrinjar, tajnik pavskega društva »Kolo« z vro pevko istega društva, gospejo Marijo Sepin. Pevsko društvo »Kolo« je ob tej priliki poklonilo nevesti mali darček v znak hvaležnosti. Kolašice so svoji sopevki poklonile eleganten šopek ter so po večji deputaciji prisostvovala na poroki, a pevci in pevke so novoporočencema priredili sinoči pevsko zabavo. Čestitamo.

Izlet na Artviže in Slivje. ki ga je priredila tržaška podružnica »S. P. D.« v nedeljo je vspel nad vse sijajno. Bil je to pravi planinski pohod in lahko rečemo, da je nadkrilil vse dotedanje izlete. Ko smo izstopali na postajo Rodik videlo se je še le, kolika četa planincev se je zbrala. Jako častno zastopan je bil tudi naš krasni spol. Planinski klic »Naprej!« razvrstil nas je kmalu na pot. Po gorski stezi, zaznamovani od naše podružnice, smo korakali proti vrhu. Dasi nas je gredo solnce, vendar si čital na obrazu vseh veselje in zadovoljnost in planinskih dovtipov ni manjkalo nikjer. Stezica zavija kmalu na večjo gozdno pot, ki nehuje nekoliko pred vrhom vasice in v kaki poldrugi uri dospeli smo brez izgube do vrha.

Tu je bil pripravljen tečen planineki zajutrk, kjer si je lahko sleherni ugasil žejo in se okrepčal za daljno pot. Kmalu je bil vrh Artviž pravi planinski šotor. Tam pod lipico se je glasila pesemice, zopet na drugi strani so se naslajali planinci na krasnem razgledu na bližnje kraje in gore. Le prenaglo je minol čas odmora.

Nad vse pa nas je iznenadil nov prihod planincev. Bili so vrli planinci in planinke iz Postojne svojim načelnikom gosp. drom. Piklom. Ljubav do naše krasne zemlje napolnila jih je med nas in bratskim pozdravom smo si segli v roke.

Planinski zvonec je zapel na odhod! Težko smo se ločili od tega prekrasnega kraja in razgleda in vsa družba se je pričela pomikati na pot proti Slivjam.

Deloma po gozdni poti, deloma po planoti nas je dovela pot preko vasice Mrše na ozko stezo, ki vodi do Slivij. Dospevše v vznožje pričakovali so nas že nekateri tržaški planinci, ki so pustili hrib na stran in jo vrezali po cesti v Slivje. Skupno smo korakali sedaj v vas. Od vseh strani vihrale so trobojnice, narod nas je pozdravljal navdušeno. A ko smo dospeli sredi vrsi, bil je pogled veličasten. Velikansk slavolok s planinskimi pozdravi in odičen plan. znaki, blestel je sredi vasi, a pod njim pričakovala je nešteta množica ljudstva. Še par korakov — in zagromeli so topiči, godba je zasvirala, a pred nešteto množico pri slavoloku pričakoval nas je ondotni odbor, na čelu mu vrli nadžupan Materijske občine, velesposl. g. G. Kastelic ki nas je pozdravil sledeče:

Častiti člani tržaške podružnice »Slov. plan. društva«, častiti g. predsednik! Srčna hvala Vam, da ste blagovolili danes obiskati našo občino. Znano je, da Vi pohajate planine in gore, a to vse v našo gmotno in narodno korist. Zato hočemo biti tudi mi vaši, vaše gore list. Vi ste blagovolili danes obiskati to vas Slivje; s tem približali ste se krasni jami »Dimnice«, kateri je pred kratkem pretla nevarnost nebodigatreba italijansko ime. Vi ste to nevarnost preprečili s tem, da je »Dimnica« prišla v Vašo oskrb in uverjeni smo da bodete v kratkem zgradili primeren vhod in jo otvorili. Hodili bodo obiskovalci v to jamo, slavili jo, a s tem bode slovelo pa tudi ime »Slov. plan. društva«. Sprejmite zatorej presrčen pozdrav od Materijskih občanov, kateri vam kličejo dobrodošli in trikratni živio! Gromoviti »Živio« odmevali so od zbranega naroda, odzdravil je predsednik podružnice g. dr. M. Pretner povdarjajoč, da ta nepričakovani, prekrasen sprejem nas je iznenadil nad vse. Poznamo že kraj, a da v tem kraju žije tolika narodna zavest in ljubav, ta zaslug je tudi vrlega nadžupana. Prevzeli smo prekrasno jamo in prepričani naj bodo vrli občani, da storili bomo vse, da se čimpreje odpra svetu ta divni podzemeljski dom.

Združenimi močmi delujmo za to krajco in zahvaljujoč se v imenu vsih presrčno na veličastnem sprejemu in pozdravu kličem Vam, kličemo vsi: Živeli! Gromoviti živijo planincev zadonel je in ob zvkih godbe odkorakali smo na skupni obed.

»Alpina delle Giulie«. Laško planinsko društvo je minolo nedeljo priredilo iz Trsta izlet na Trstelj. Gospoda so se peljali preko Nabrežine v — Cominiano (Komen!). Tam so se ustavili v gostilni Soara (Švara!!!) — potem so šli na imenovani hrib — od koder so se vračali preko Scherbina (Šarabina), nazaj v Cominiano k gosp. Soara! Res je, da ta laška gospoda nosi lepih denarcev Slovencem, ko prireajo svoje izlete v slovenske kraje, ali ti denarji so izdani za zavžito jed in pijačo in ne dajejo Lahonom nikake pravice do pačenja slovenskih krajev-nih imen!

Zato bo dobro (ako ti Lahnčki ne jenjajo pačiti slovenska imena) da vzamejo naši v roke metlo in pokažejo vrata tem »Kalabrežem«!

Da so ti ljudje sami pristni Kalabreži, na tem ne sme dvomiti nikdo. O tem bo prepričan vsakdo, ako mu povemo, da so ob omenjeni priliki v Komau držali govorance gg. Matilič, Tüler in Tavčar!!!

Zdraviliška komisija kopališča Toplice na Dolenjskem čuti nujno potrebo, da poda kopališkemu gostom, ki so iskali tukaj pomoči, g'de raznih poročil o milijariji v novomeškem okraju sledeča pojanila:

Epidemija milijarije v novomeškem okraju je ugasnila. V kopališču »Toplice« epidemije sploh ni bilo, ampak pokazala se je samo v krajevno jako obširni občini toplički.

Oboleli so samo taki ljudje, ki se pečajo s delom na polju. Boljše situirane sloje bolezni ni obiskala, tako, da že za časa epidemije za kopališke goste ni bilo nikake nevarnosti. Sedaj, ko je epidemija ponehala, je izginila tudi zadnja m'asel o kaki nevarnosti.

Gospod dr. Krajev, ki je bil od dež. vlade sem poslan, je vled tega tudi odšel, in vlada je preklela vse zdravstvene naredbe, ki se nanašajo na epidemijo. Ravno tako sta tudi prof. dr. Ortner z Dunaja in docent dr. Scholtz iz Grada, ki sta bila tukaj, da proučujeta bolezen, takoj zapustila okrožje, ker je epidemija ponehala.

Bilo bi zares neumestno in škodljivo, ako bi se bolniki, ki bi zamogli dobiti zopet zdravje v naših zdravilnih vrelih, vled prevelike previdnosti bali obiskati Toplice.

G. namestnik princ Hohenlohe je v nedeljo zjutraj na parniku »Pelagosa« z red-bino došel na Mali Lošinj. Popoldne se je podal v Orsar. Včeraj dopoldne je namestnik obiskal Mali Lošinj, opoldne je odplul na Krk, od koder se povrne v Trst.

Tržačana sta postala gg. Filip Jež z Nanosa in pa Fran Tomaz in iz Rašice pri Velikih Laščah. Prvoimenovani je ob tej priliki podaril 1 K za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija.

Miliarija na Polenjskem. Prejeli smo: Vzdorožča me, da je bil našel moj skromni glas o tu razširjeni epidemiji tako kmalo odmev tam ob bregu Adrije modrih valov. Ker sem bil tako rekoč navzoč ob porodu te bolezni in sem jej sledil — seveda le kakor lajik — naj povem tu svoje mnenje.

Pred vsem priznavam, da »miliaria sudamina« ali »morbus miliaris«, nemški »Schweiss Friesel«, slovenski »prosasti ošip ali spabe« ni povsem bitstveno identičen s kužno boleznijo, ki se je pojavila v občini Prečna morda že meseca svedana t. l., gotovo pa pričetkom sušca. Ali da se umejemo: jaz le domnevam, da ta bolezen ni povsem bitstveno istovetna! Bitstveni značaj »miliarije« kakor take — to je moja sodba — pa je, da miliarija sama na sebi sploh nima bitstva, marveč nje bitstvo ima svoj pravi izvor v kali iste bolezni, ki se le poraja miliarijo, istotako kakor seme v zemlji svoje kalice. Miliarija torej ni niti predpogoj kužni bolezni; kaj se le da bi jo smeli smeti na sebi smatrati kakor kužno bolezen! Pač pa je nasprotno možno, da vsaka kužna bolezen izbruhne ali izpahuje iz sebe preobilico strupenih dozorlih snovi, ki se le po izbruhu zadobivajo svojo življensko moč. Bitstvo in značaj glavne, dostikrat ne poznane bolezni, voli si jo le kakor nekako spremljevalko potom organičnega procesa. Seveda ima podedaja — kakor otrok po svojem ustvaritelju — tudi atome istega bitstva, istega značaja, kakor jih vsebuje glavna bolezen roditeljica, ki jo je provzročila, oziroma porodila. Poroditeljica pa je po svoji naravi lahko navadna krvna bolezen, lahko pa tudi kužna, kar je zopet odvisno od bitstva predpogojev, ki so jo vzklikli. Od tod prihaja torej, da je miliarija — kakor je običajno — ali popolnoma nedolžna kužna bolezen — ali pa je tudi nevarna — kakor je bila sedaj pri nas — kužna bolezen!

Tej moji, recimo lajški hipotezi, vidim strokovnjake smejati se. Dobro! Ko bi ne imel v ozadju tej svoji hipotezi še drugih podpirajočih se snovi, bi se žnjo sploh ne upal na dan. Tako pa sem pogumno sledil vsemu gibanju bolezni, ki mora biti po svoji naravi vse kaj drugega, nego sama »miliarija«. Kogar bo zanimalo, bom svoj čas na razpolago z nadaljnimi dokazi. Dotlej pa se moramo tako lajki, kolikor strokovnjaki za dovoljiti z diagnozo, da »niti dunajski niti greški bakteriologi niso zamogli najti škodljivca, povzročajočega bolezen«. Miliarija pa obhaja baje let's že svojo 600-letnico!...

Menim, da se iz predstoječega more izvajati, da pri nas razširjena bolezen ni samo miliarija, ampak se pojavlja v bitstvu in spremstvu še nepoznane, gotovo pa življenju nevarne kužne bolezni.

To v kratkem je moja sodba o naši le adoptirani »miliariji« in poskušati hočem prihodaj to svojo sodbo utemeljiti tudi s potrebnimi dokazili.

Ergo videbimus!

...o...

Veletatovi zopet na delu. Predminolo noč so se gospoda veletatovi zopet povrnila na delo. Vkradli so trgovcu s krompirjem Antonu Gerdoliču 1700 kron denarja. Gerdolič ima zalogo krompirja v pritličju hše št. 4 v ulici dell' Olmo. Predminolo noč so redarji, idoč mimo zaloge, videli, da so vrata iste odprta. Dočim je eden redarjev ostal na straži pred vrati, je šel drugi klicat Gerdoliča. Prišel je v zalogo je Gerdolič takoj

konstatoval, da je iz pisarne izginila blagajna. Tatovi so jo bili odnesli kar celo. Iskaje in pregledovaje dalje, je pa našel blagajno v shrambi, ki se nahaja v drugem prostoru, na notranji strani hiše in ki meji s zalogo. No, blagajno so bili tatovi sicer pustili, a ta je bila prevrtna in manjkalo je iz nje, kakor že povedano, 1700 kron denarja, potem slata zapestnica s dragimi kamni, vredna 300 kron, in pa življenjsko zavarovalna polica na ime Ana Ole.

O tatovih, seveda, žalibog ni duha ne sluha.

Samomor. Sinoči, malo pred 11. uro, je bil zdravnik na zdravniški postaji telefoničnim potom naprošen, naj bi prišel v ulico sv. Justa, kjer da leži na o.či človek, ki je pil karbolao kisline. Zdravnik je šel na označeno mesto in tam našel ležečega pod obzidjem gradu, 40 do 45-letnega človeka. Pristopivši k njemu, je pa zdravnik konstatoval, da ne more neorečnaju nič več pomagati, ker je bil že mrtev.

Truplo samomorilca je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu. Pri njem niso našli nič takega, po čemer bi se dalo dognati, kdo da je bil samomorilec.

Poskus samomora. 18-letni sobo-slikar Marij Ferlitz, stanujoči v ulici Giulia št. 10, je včeraj popoldne ob 2. uri in pol, se samomorilnim namenom spil nekoliko karbolne kisline. K sreči so pa njegovi domači prišli pravočasno na sled njegovemu blaznemu pokusu. Eden njih je šel takoj v bližnjo le karno Leitenburg, od koder je telefoničnim potom pozval na pomoč zdravnika se zdravniške postaje. Prišel k neorečnaju, mu je zdravnik najprej izpral želodec, a potem mu pa še provročil bljuvanje in ga tako spravil iz nevarnosti.

Društvene vesti in zabave.

Družba sv. Cirila in Metodija za Istro bo imela svojo XII. redno glavno skupščino v četrtek dne 15. t. m. v Dubašnici (na otoku Krku) v prostorih »Občinskega doma«. — Vpored: I. ob 9. uri sv. maša v župni cerkvi. II. Glavna skupščina ob 10. uri predpoludne s sledečim dnevnim redom: a) pozdrav predsednika, b) čitanje zapisnika zadnje glavne skupščine, c) poročilo tajnika, d) poročilo blagajnika, e) poročilo nadzorstva, f) morebitni predlogi. O tej priliki odpelje se iz Voloskega in Opatije poseben parobrod v Dubašnico. Odhod iz Voloskega ob 7., iz Opatije ob 7. in pol uri zjutraj.

Vojaško veteransko podporno društvo v Trstu imelo je v nedeljo pod vodstvom svojega neutrudljivega predsednika, c. k. majorja Antona Chiurkova v prostorih konsumnega društva v Rojanu svojo prvo veselico na planem. Vrt bil je bogato odlič po zastavah, lampijonih, grbih, za kar imata posebno zaslugi gg. Fran Bole in Anton Mavrič. Godba, ki šteje 25 moč, je jako dobro svirala in zaslužila mnogo pohvale. Proti večeru se je v veliki sobani veselo plesalo; na prostem pa je rojanski slovenski mešani pevski zbor razveseljeval navzoče s milo domačo pesmijo. Pri mizi predsedništva videli smo več odličnjakov. Napitnic ni manjkalo. Vse je bilo zadovoljno in prav prepričano, da društvo napreduje. Vsi prostori bili so natlačeno polni. Na svidenje v kratkem!

pl. K.

Razne vesti.

36 vojakov ubitih na vojaških vajah. Iz Bukarešte javljajo, da je bilo v Pitești med vojaškimi vajami ubitih 36 vojakov, ker so bili valed neke usodne pomete razdelili med vojaške ostre pastrene mesto slepih.

Grozen vihar v južni Afriki. Iz Durbanu poročajo, da je v petek po noči razsajal v južni Afriki grozen vihar, ki je provročil ogromne škode. Ubitih je bilo 500 črncev in 50 Evropejcev. V Tinetu je počil rezervoar z vodo, o čemer je utonilo 200 črncev.

Darila.

Povodom poroke nemškega prestolnaslednika s princesinjo iz staroslovanske rodbine daruje markis baron Sealer 10 K za kako ubogo slovensko nevesto.

Za ono revo, za katero sem prošil v »Edinosti« iz dne 22. maja t. l., so darovali še gospa Ang. Berlot iz Tolmina 1 K (s pošto) in g. Adolf Dukč iz Trsta 10 K. V imenu obdarovanih, iskrena hvala.

Fran Kravos.

Družbi sv. Cirila in Metodija so od 1. do 31. marca 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Mohorjani: v Dražgošah 2 K 70 st.; v Šmarju pri Jelšah 5 K; v Dev. Mariji v Polju 20 K; v Škofjiloki 50 K; frančiškanske župnije v Ljubljani 9 K 20 st.; v Batah in Banjšicah 7 K; v Ribnici na Štajerskem 5 K 60 st.; trnovske župnije v Ljubljani 11 K; šentjakobske župnije v Ljubljani 23 K; trdka Ivan Jabačin v Ljubljani na račun 300 K; volila: Ivan Žnidaršič iz Matenje vasi 300 K; Ivan Rode iz Ljubljane 444 K 75 st.; Razni: Milan Vrhšč pri sv. Miklavžu pri Ormožu skupilo licitirane portorike na Vo-grinovi gostiji 7 K 72 st.; Iv. Traun iz Luč mesto verca na kratek pok. Leop. Jeran a 8 K; Iv. Markovič v Mali vasi pri Mošnjah zbirko 7 K 20 st.; Zvonimir Brajkovič zbirko gasilnega društva v Rudol-fnem 9 K; Ana Burdyh iz Škofjeloke zbirko g. Lavrenčiča in Brinška v »Novi Panoniji« 14 K 40 st.; Jurij Šibanec iz Konjiške vasi zbirka 4 K; Zelenkovi svatje v Sečah pri Sv. Rupertu 7 K; občani iz Koprivnice na Štajerskem v spomin nok. Andreja Goloba 8 K 84 st.; Hinko Magi-ster zbirko ameriških Slovencev 9 K 64 st.; Ferdo Tomažič iz Ljubljane od izgu-ljene stave 2 K 20 st.; Iv. Kolenc v Gor-njem gradu 5 K; Iv. Zgonc v Velikih Laščah 5 K; O. Lenart Vavpotič v Ptuju zbirko vesele družbe 6 K 90 st.; za mladi-nske spise 4 K; za družbin koledar 45 K 50 st.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Razgovori med Rooseveltom in nemškim poslanikom.

WASHINGTON 5. (Reuterjev biro) Nemški poslanik baron Speck pl. Sternberg je imel sinoči s predsednikom Rooseveltom razgovor, ki je trajal dve uri. Tukaj se sodi, da sta se razgovarjala o vprašanju glede sklepanja miru med Rusijo in Japonsko.

Španski kralj na Angležkem.

PORTSMOUTH 5. Kraljeva jahta »Victoria and Albert« s kraljem Alfonzom ja dospela semkaj opoldne. Princ valeski se je podal na jhto, kjer ga je vprejel kralj.

Trgovina.

Serna poročila dne 5. junija Tržaška borza.

Napoleon K 19.8 — 19.12 —, angleške 100 K — do —, London kratk. termin K 240.30 — 240.65 Francija K 95.40 — 95.55 Italija K 95.40 — 95.55 italijanski bankovci K — — — — — Nemčija K 117.20 — 117.50, nemški bankovci K — — — — — avstrijska enotna renta K 100.40 — 100.80, ogrsk. krona renta K 57.75 — 58.1/2, italijanska ren-ta — — — — — kreditne akcije K 661.50 — 663.50 državne železnice K 664 — — — — — 668 — Lombard 88 — 89, Lloydove akcije 675 — — 681 — Srečke: Tisa K 339.50 — 343.50 Kredit K 485 — do 495, —, Bodenkredit 1880 K 307 — 314, — — — — — denredit 1889 K 307 — 314, — — — — — Turške K 143.50 do 144.50 Srbske — — — — — do — — — — —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.03	101. —
„ „ srebri	101.10	101.05
Avstrijska „ renta v zlatu	119.90	119.85
„ „ „ kronah 4%	100.50	100.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.25	93.20
Ogrska renta v zlatu 4%	117.95	117.95
„ „ „ kronah 4%	97.75	97.85
„ „ „ 3 1/2%	89.20	89.20
Akije nacionalne banke	1618 —	1619 —
Kreditne akcije	661.50	662.25
London, 10 Lstr.	240.25	240.27 1/2
100 državnih mark	117.27 1/2	117.27 1/2
20 mark	23.47	23.48
20 frankov	19.10	19.10
100 ital. lir	95.45	95.40
Cesaraki cekini	11.30	11.30

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO

Trst.

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francozka renta 99.80, italijanska renta 105.60, španski exterior 91.77, akcije otomanske banke 615 —. Menjice na London 251.90.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — — — — — Lombardi — — — — — unificirana turška renta 89.10 avstrij. zlata renta 101. —, ogrska 4%, — — — — — ruta 100.65 — — — — — Landerban 487. — — — — — turške srečke 181.75 — — — — — pariška banka 14.08, italijanske maridijonalne akcije 782. —, akcije Rio Tinto 15.39. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidirana renta 90.7/16 Lombardi 3.3/4, srebro 26 1/16, španska renta 91.1/4, italijanska renta 105.3/4, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju — — — — — dohodki banke — — — — — izplačila banke — — — — — Trdna.

Tržna poročila 5. junija.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 16.38 do K 16.40; riž za okt. K 13.20 do K 13.24; ovsa za okt. od K 11.36 do 11.38; koruza za julij K 13. — do K 13.02.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanj; ično, tendenca mirna. — Prodaja za 14 tisoč met. stot., nespremenjeno. Koruza za 5 do 10 stotik višje. — Riž trdno. Druga žita brez kupčije. Vreme: vroče.

Havre. (Sklep.) Kava Santos govt. — — — — — raga za tek. mesec po 50 kg 43.3/4, frk. za sept 44.1/4.

New-York. (Otvor.) Kava Rio za — — — — — dobave. Stalno, nespremenjeno, do 5 stot. znižanja.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos govt. average za junij 36 1/2, za september 37 — za dec. 37 1/2, za marec 38. — — — — — Vzdržano. — Kava Rio navedena loco 38 — 40, navadna realna 41 — 42 navadna doba 43 — 45.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za junij 24.60, za julij 24.80, za avgust 25.25, za september 23.60, za oktober 21.30, za novembra 20.95. St. ino. Vreme: vroče.

London. Sladkor iz repe surov 12 1/2 St. Trdno.

Sladkor tuzemski. Centrifugal opla, prom. 100 K 74.50 do 75.50, za maj-avgust K 71.50 do 75.50 Concassé » Mellin« prom. 100 K 75.50, za maj-avgust K 75.50 do 76. —

Pariz. Riž za tekoči mesec 15.93, riž za julij 16. —, za julij avgust 15.25, za september-december 15.35 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 24.50, za julij 24.60, za julij avgust 23.30 za sept-december 21.85 (talno). Moka za tekoči mesec 31.65, za julij 31.70, za julij-avgust 31.55, za sept.-december 29.50 (stalo). Repične olje za tekoči mesec 49.3/4, za julij 50.1/4, za julij-avgust 50.1/4, za september-december 51.1/4, (mirno). Spirit za tekoči mesec 56 —, za julij 55 1/2, za julij-avgust 55.1/2, za september-december 45.1/2, n. peto. Sladkor surov 88 — 89, do nov 33 1/2 — 31 — (trdno) bel za tekoči mesec 35 — za julij-avgust 35 1/2, za oktober-januar 32 —, za januar-april 32 1/2, (trdno) rafiniran 68 — 68 1/2. Vreme: vroče.

Odda se hiša z 2 sobama, 2 kuhinjama in podstrešjem, oddaljena 3 minute od svetovanske cerkve. Več se izve v »Narodnem Domu« pri Sv. Ivanu.

Dve stanovanji — eno v prvem in eno v pritličju — (posebno pripravno za kakega malega obrtnika) je oddati takoj po 8 gld. na mesec na Kolonji št. 175, nasproti Zobernika. Istotam je oddati samo za poletje stanovanje s kuhinjo in dvema sobama in se morejo stanovaleci posluževati senčnega vrta.

Dragotin Vekjet - zlatar

v Trstu, Corso štv. 47

priporoča vsakovrstne

zlatenine in srebrnine

ter žepne ure.

Sprejema poprave ter kupuje zlato.

Cene zmerne.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa štv. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.
Napeljava in zaloga električnih zverčkov. Izključna prodaja gramofonov, zvonov in fonografov. Zaloga pripravljena za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popravila živalnih strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON šte. 1734.

Dr. F. GAIGER

praktični zdravnik v LJUBLJANI
dosegel je izvrstne vspehe z uporabo

železnatega vina

G. PICCOLIJA, dvornega založnika
Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.
Polliterska steklenica velja 2 kroni in se vnanja naročila točno izvrše.

Mejnarodno spedijsko posredovanje

Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1627
Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.
Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.
Se pr poroča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za poštvo t. d. v mestu koli v tu in inozemstvu.
Pakovanje za prevoz po morju.
Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike.
Posiljate vsake vrste po stalni nizki prevoznini
Proračuni brezplačno.

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Pekarna in sladčičarna z lastno tovarno biškotov

fran Lampe

TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, dve vina v buteljkah, sladice itd.
Sprejema naročbe za sladice.

Manufakturna trgovina

Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belvedere 32 - TRST
Fuštanj za krila širok 90 cm po 36. 42 novi. Fuštanj večer od 27 novč. dalje, bel, siv in pikev fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, šalji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Preginjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, ugovice, čipke in žame, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Podpisani priporoča svoj iskušeni

železni plug

s kolesi za oranje na polju, pri brajda in drevju, za pletev, zasipanje, zrivanje itd. samovodilen, preprost, lahek in cen. — Svoje dobro znane škropilnice proti peronospori in svoje neprenehljive vinske stiskalnice.

ŽIVIC, inženjer - Trst

Skladišče - trgovinska ulica 2.

Alojz Cian & A. Visintini

naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni). Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblik za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternel v ulici Galla št. 76 je dobili vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turško in belo moko, naravno maslo, srece, majo, jedilno olje prve vrste po 36 novč.
— Blago vedno sveže. —

Podpisani priporoča svojo **NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO** pri Sv. Jakobu (izstraka ulica 12 (zraven št. 50)). Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Postrežba točna.
Benedikt Suban

Guerrino Marcon
ulica Tivarnella št. 3
Priporoča svoje zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom.
Telefon šte. 1664.

MIRODILNICA
Simona Skrinjar
ulica Farneto št. 33
podružnica
ul. Settefontane 629
sprejema tudi pismena naročila ter pošilja na zahtevo blaga na dom po najnižjih cenah.

Tomasoni Ulisse
Trst slikar-dekorater.
Sprejema delo na deželi. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sol in napisov v vseh slogih in na vse načine. Po-narejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica 'Igo Foscolo' šte. 19.

Prodajalnica jestvin
založeno z vedno svežim blagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moka, otrobov itd. priporoča svojim rojakom udani
Počkaj Ivan
ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.

Nova prodajalnica
Romolo Perini
zlatar in draguljar
Via del Rivo 26
Sprejema poplave, kupuje zlato, srebrno in juvele. Popravila ure na jamstvo.

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Gepa)
Specialiteta navadnih in medicinskih drog, barv, pokosti, lakov, škotk, šopifov, navadnega in parfumskega mila, petroleja, spirita (šeste) za goriti. — Barvilo za čiščenje vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Nova zaloga
ovsa in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquench ul. Pierluigi di Palestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

Tovarna kisa
Bruschina & Hrovath
Trst - Riva Grumula 6
Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov. Konkurenčne cene.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebniki disinfektirani parfemirani zaprosen patent se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporoča priznano najboljše in najcenejše
♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franko.

Prva trž. brusilnica
na električno moč
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarne Chiozza izvršuje vsakourstno brušenje in poliranje. Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

Jvan Jančar
tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n. Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.
Cene zmernne.
Sprejema od 8—6 pop.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
mej Trstom in Novim Jorkom.
Hitri in elegantni novi brzoparobrod
GERTY
6000 ton. odpluje dne 10. junija v Novi York.
Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.
Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Tržaški grafični zavod
A. G. Salom
TRST Corso šte. 2 Telefon 742
Pečati od kavčuka, kovine ali elastike.
Numeratori. Paginatori. Vrežbe. Artistični in trgovski pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje s pripadki. Napisni in črke od cina, kroma in pokosti. Fongrafi. gramofoni, cilindri in plošče. Eliografični papir za pomnoževanje s pomočjo luči. — Mehanična delavnica za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst.
Se govori slovensko in hrvatsko.

PUMPE akoravno mnogokoristne in malih strokov so pri nas le malo upeljane, ker gospodarji ne znajo katerih bi potrebovali in kako jih nastaviti. — O tem daja podpisani rad nasvete, ter prodaja pumpe za vsako potrebo po zmernih cenah in z jamstvom.
ŽIVIC I DRI
TRST, trg. ulica št. 2

Na Najvišje povelje Njegov. ces. kr. apostol. Veličanstva
XXXIV. c. k. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.
ki je edina v Avstriji postavno dovoljena, obsega skupno
Za denarna loterija, 18.998 dobitkov v gotovini 512.980 kron.
Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini
Srečkanje se bo vršilo nepreklicno dne 15. junija 1905. Srečka stane 4 krone
Srečke se vdobivajo pri oddelku za državne loterije, DUNAJ, III. Vordere Zollamtsstrasse št. 7, v loterijskih kolekcijah, tobakarnah, davkarijah, poštah, brzojavnih in železniških postajah ter menjalnicah. — Igralni red se daje kupovalcem brezplačno.
Srečke se pošiljajo poštne prosto.
Od c. kr. direktije loterijskih dohodkov. Oddelek državnih loterij.

Manifakturna tvrdka BERTOLI & SBUELZ
Piazza Barriera vecchia 2 in ul. Nuova 38 (naspr. palače Salem)
je nakupila ogromno množino bombažnega blaga, vsled česar ponuja
po jako nizkih cenah
KOTENINA, navadna, 66 cm po 14 novč. KOTENINA, bela 76 cm po 18 novč.
" " 78 " " 16 " " " " 78 " " 22 "
" " 96 " " 22 " " " " 78 " " 22 "
" " za rjuhe 156 " " 36 " " " " 156 cm po 48 "
Velikanska zaloga: erkala, satena, prtov, prticev, brisalk, rut vse po tovarniških cenah.
Filijska ul. Nuova št. 38

Izvrstno jedilno olje

po 28 novč. liter v novi prodajalnici
A. BERINI & A. STRINGARI
ulica di Torre bianca 45.
Kis, milo, sveče in soda.
Jedilno olje po 28 novč.

Leon Fano TRST
ulica Nuova 42
zlatar in draguljar
prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poplave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

Zaloga
izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)
pive
v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi
kvasa
iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.
Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti šte. 10.

C. kr. priv.
Riunione Adriatica di Sicurtà
Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1902.
Zadružna glavnica (od kojih vplačano 3.200.000) K 8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov " 7.133.580
zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov " 3.700.580
Rezervni zaklad premij za zavarovanja " 71.255.752
Zavarovanja na življenje v veljavi izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838—1902) " 254.963.140
498.919.050
Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, strelu, škodi vsled razstrelbulom kakor tudi prevozov po suhem in m. rju sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačane do smrti ali po smrti zavarovanca, doto otrokom itd.

FILJALKA
c. kr. privat.
AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu
sprejema:
IZPLAČILA V KRONAH
na blagajniške nakaze prinoscu na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 % proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
" 30 " 3 % " 30 " 3 %
v z'atih napolnjenih na izplačilna pisma
proti 30 dnevni odpovedi 2 1/2 %
" 3 mes. " 2 1/2 %
" 6 " " 2 1/2 %
Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja bodočega leta in sicer po dotični odpovedi.
Bancogiro v kronah
z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago.
Krone in zlati napolnjeni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po toka odpovedi.
Izdaja nakazulice
za Dunaj, Budimpešto, Brno, Karlove vari, Reko, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd, prosto strokov.
Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobiža in vrednostij.
Sprejema iztirjevanje taljandov, dvignjenih vrednostij, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.
Daja predujme na Warrante in vrednostij po jako zmernih pogojih.
Kreditni na karikaelske listine se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.
Kreditna pisma se izdajajo v katerikoli mesto.
Hranila.
Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daje blagajna zavoda.
Menične nakaznice.
Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice „Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386-80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12
Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokristne namene.